

FŐVÁROSI KÖZLÖNY

BUDAPEST FŐVÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HIVATALOS LAPJA

2014. november 7.

LXIV. évfolyam

14. szám

TARTALOMJEGYZÉK

– A Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5020/2014/6. számú határozata	1702
– A Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5020/2014/7. számú végzése	1706
– A Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5018/2014/6. számú határozata	1706

**A Kúria Önkormányzati Tanácsának
Köf.5020/2014/6. számú határozata**

Az ügy száma: Köf. 5020/2014/6.

A tanács tagjai: Dr. Kozma György, a tanács elnöke, Dr. Hörcherné Dr. Marosi Ildikó előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt bíró

Az indítványozó: Alapvető Jogok Biztosa (Budapest, Nádor u. 22.)

Az érintett önkormányzat: Budapest Főváros Önkormányzata (Budapest, Városház u. 9–11.)

Az érintett önkormányzat képviselője: Dr. Dauner János jogtanácsos

Az ügy tárgya: közterületi tartózkodás jogellenessége

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

– megállapítja, hogy a Budapest Főváros „a Budapest főváros közigazgatási területén a közterületek azon részének kijelöléséről, ahol az életvitelszerűen megvalósuló közterületi tartózkodás jogellenesnek minősül” megnevezésű, 77/2013. (XII. 3.) Főv. Kgy. rendelet 1. melléklet 8. pontja törvénysértő, ezért azt 2012. december 31-ével megsemmisíti;

– a Budapest Főváros „a Budapest főváros közigazgatási területén a közterületek azon részének kijelöléséről, ahol az életvitelszerűen megvalósuló közterületi tartózkodás jogellenesnek minősül” megnevezésű, 77/2013. (XII. 3.) Főv. Kgy. rendelet 1. melléklet 4. pontja törvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére vonatkozó indítványt elutasítja;

– elrendeli határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét;

– elrendeli, hogy a határozat közzétételére – a Magyar Közlönyben való közzétételt követő nyolc napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon kerüljön sor.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Az indítvány és az érintett önkormányzat állásfoglalása

1. Az Alapvető Jogok Biztosa a Kúria normakontroll eljárását kezdeményezte „a Budapest főváros közigazgatási területén a közterületek azon részének kijelöléséről, ahol az életvitelszerűen megvalósuló közterületi tartózkodás jogellenesnek minősül” megnevezésű, 77/2013. (XII. 3.) Főv. Kgy. rendelet (a továbbiakban: Kgyr.) törvényességi felülvizsgálatát és több rendelkezésének megsemmisítését.

2. Az indítvány értelmében a Kgyr. 1. mellékletének 4. és 8. pontjai, valamint a 2. melléklet több rendelkezése is ellentétes a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012.

évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs.tv.) 179/A. § (2) bekezdésével, illetve a 250. § (4) bekezdésével.

A Kgyr. megjelölt rendelkezései az Alapvető Jogok Biztosának értelmezése szerint szabályozásukban túlerjeszkednek a törvényi felhatalmazás keretein.

3. Az Alapvető Jogok Biztosának álláspontja értelmében a törvényi felhatalmazás korlátját jelenti az, hogy a tiltott zónák kijelölésére kizárólag a Szabs.tv.-ben meghatározott védendő értékekhez, célokhoz kötötten, azaz a közrend, a közbiztonság, a közegészség és a kulturális értékek védelme érdekében van lehetőség.

További korlátként jelentkezik továbbá az a törvényi kritérium, hogy az önkormányzati jogalkotó nem az egész közterületen, hanem a közterület meghatározott részén tilalmazhatja csupán az életvitelszerű tartózkodást.

Az indítvány értelmében a Szabs.tv. felhatalmazó rendelkezéseit az Alkotmánybíróság 38/2012. (XI. 14.) AB határozata fényében, megszorítóan kell értelmezni.

Mindezek alapján az Alapvető Jogok Biztosa a Kgyr. azon rendelkezéseit ítélte aggályosnak, amelyek jelentős nagyságú területeket minősítenek tilalmazottnak – ezáltal az életvitelszerű tartózkodást szankcionálhatónak –, így az adott közterületen a tilalmazást téve főszabállyá legitím cél, érdemi indok nélkül.

A Kgyr. 1. melléklete kapcsán az Alapvető Jogok Biztosa aggályosnak ítélte a szabályozás azon módját, amely szerint a 8. pont a Fővárosi Közgyűlés egy másik rendeletére utalva – közvetetten és minden további vizsgálódás, indokolás nélkül – automatikusan tilalmaz közterületek egészén életvitelszerű tartózkodást.

Hasonló jogalkotói törvénysértést vélt tetten érhetőnek a Kgyr. 1. melléklet 4. pontjában, ahol kizárásra került a főváros 34 gyalogos aluljárója, mivel a törvényi követelmények nem állhatnak fenn valamennyi kijelölt aluljáró esetében.

4. A Kúria a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 52. §-a alapján 30 napos határidő tűzésével az indítványt megküldte az érintett önkormányzatnak állásfoglalás benyújtása céljából.

5. Az érintett önkormányzat állásfoglalásában megalapozatlannak ítélte az indítványt, és kérte annak elutasítását. A lakhatás jogának alkotmánybírói értelmezésére alapozva [42/2000. (XI. 8.) AB határozat] rögzítette, hogy a közterület „közérdekű lakossági igényeket elégít ki” [46/B/1996. AB határozat], ezért annak fenntartása és kezelése körében az önkormányzatoknak számos szempontot figyelembe kell venni.

6. Értelmezve a Szabs.tv. 179/A. § (1) bekezdését, jogalkotási jogkörének terjedelmét azon területek kijelölésében határozta meg, amelyeken a Szabs.tv. törvényi tényállása – jogsértő magatartás tanúsítása esetén – meg-

valósulhat. A Szabs.tv. tehát a közterületek rendeltetés-szerű használatát védi, a Kgyr. pedig csupán a szabálysértési tényállás érvényesülési területét jelöli ki.

7. Az érintett önkormányzat a Kgyr. 1. mellékletének 4. pontjával kapcsolatosan a közlekedés (helyváltoztatás) szabadságára alapozta álláspontját. A gyalogos aluljáróknak a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 2. § (5) bekezdésére, valamint 47. § 9. pontjára alapított közlekedésben betöltött alapvető jelentőségét megkérdőjelezhetetlennek ítélte. A közutak ezen műtárgyainak életvitelszerű tartózkodásra való használata nem rendeltetés-szerű, amely akadályozza a közlekedés rendjét, végső fokon a közlekedéssel is összefüggésbe hozható helyváltoztatás szabadságát, valamint a közbiztonság garantálhatóságát. Utalt arra a tény-szerű adatra, amely szerint a főváros fenntartásában álló 74 aluljáró közül a támadott melléklet a legforgalmasabb közlekedési csomópontok esetében tartotta szükségesnek a tilalom elrendelését.

8. A Kgyr. 8. pontjával kapcsolatosan az érintett önkormányzat arra hivatkozott, hogy a parkolási rendeletben védett övezetnek minősített közterületek egyúttal olyanok, amelyek össz-fővárosi szinten is védendő történelmi-kulturális értéket képviselnek, amelyek jelentős része egyben világörökségi terület is.

9. Az érintett önkormányzat utalt arra is, hogy a kijelölt területeken – a közbiztonság veszélyeztetése, a közterületeken megoldhatatlan közegészségügyi problémák nélkül – nem biztosítottak azok az alapszolgáltatások, amelyek az életvitelszerű tartózkodással, a mindennapi élet szükségleteivel állnak összefüggésben.

10. Végül arra hivatkozott, hogy a fővárosban a fővárosi és a civil szervezetek fenntartásában összességében 6500 férőhelyes kapacitás áll rendelkezésre annak érdekében, hogy az arra rászoruló embereknek ne kelljen a közterületeken életvitelszerűen tartózkodni. Ez a kapacitás az aktualizált adatok szerint 85%-os kihasználtsággal működik.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa döntésének indokolása

11. Az indítvány részben megalapozott.

12. Az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontja a rendeletalkotási jogkört a települési önkormányzatok alkotmányos jogköreként fogalmazza meg. A jogalkotói jogkör az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdése értelmében eredeti, illetve származékos jellegű lehet: „[f] eladatkorében eljárva a helyi önkormányzat törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot”. Az Alaptörvény T) cikk

(3) bekezdése szerint „[a]z önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes.”

13. A Kúria megállapította, hogy a Kgyr. támadott rendelkezései a Szabs.tv. felhatalmazásán alapulnak, ezért végrehajtható jellegű normaként annak keretei között állapíthatnak meg magatartási szabályokat. A törvényi felhatalmazó rendelkezés kereteit túllépő önkormányzati szabályozás formai törvénysértésre vezet és a norma megsemmisítésének jogkövetkezményét maga után vonó érvénytelenséget eredményez.

14. Mivel a Kúria Önkormányzati Tanácsa a Szabs.tv. 179/A. § (3) bekezdése és a 250. § (4) bekezdése szerinti tartalmú felhatalmazást, a Fővárosi Közgyűlés jogalkotói jogkörének korlátozottságára tekintettel alkotmányosan aggályosnak ítélte, ezért ebben a körben az Alkotmánybírósághoz fordult. Erre tekintettel a Bszi. 48. § (5) bekezdés második fordulata alapján az indítvány Kgyr. 1. mellékletére vonatkozó elemeit elkülönítette a 2. mellékletre vonatkozóktól. Az utóbbi indítványi elemek megalapozottságát az Alkotmánybíróság döntését követően, annak ismeretében bírálja el.

15. Az Alkotmánybíróság a hajléktalansággal, a lakhatási szegénységgel összefüggő különböző tartalmú és szintű szabályozások alkotmányossági felülvizsgálata kapcsán több alkalommal is megfogalmazott alkotmányossági kritériumokat.

16. A tárgykörben formálódó szabályozás fejlődéstörténetét vizsgálva megállapítható, hogy a törvényalkotó elsődlegesen a szabálysértési szankcionálás és a helyi közösségek szintjén kívánta kezelni a hajléktalansággal kapcsolatos különböző helyzeteket. A helyi önkormányzatok – a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: régi Szabs.tv.) 1. § (1) bekezdése, majd a 2011. december 1-jétől hatályos 146/A. §-a, ezt követően pedig a 2012. április 15-ével hatályba lépő Szabs. tv. 186. §-a, illetve az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 2012. április 15-ig hatályos 54. § (6) bekezdése, és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 51. § (1) bekezdése mellett a 143. § (4) bekezdés e) pontja alapján – alkothatták meg a hajléktalansággal, illetve a kirívóan közösségellenes egyéb magatartásokkal kapcsolatos szabálysértési tényállásaikat és az ahhoz kapcsolódó szankciókat.

17. Az Alkotmánybíróság – vizsgálva e törvényi felhatalmazó és szabálysértési tényállást konstituáló rendelkezéseket, valamint az azokon alapuló egyes önkormányzati rendeleteket – egyik esetben sem tartotta a lakhatási szegénység és az ahhoz kapcsolódó magatartások (pl. a guberálás) kriminalizálását az Alaptörvénnyel, ezen be-

lül a jogállamisággal, illetve a hajléktalan emberek méltóságvédelmével összeegyeztethetőnek.

18. Az Alkotmánybíróság határozataiból formálódó megközelítést a jelen eljárásban a Kúria sem mellőzhet. Ezért a Szabs.tv. 179/A. § (2) bekezdése, valamint a 250. § (4) bekezdése tartalmának, az azokban rejlő korlátok meghatározásakor figyelemmel kellett lenni az alábbiakra.

19. A lakhatási szegénység – és az azzal szoros összefüggésben álló guberálás – létállapot, amely a közösség számára is szociális kötelezettségeket teremt. A hajléktalan életvitel társadalomra veszélyesség hiányában nem büntethető, a hajléktalanság általában nem teremt legitim okot arra, hogy valakit a szociális ellátás, a külterületi tartózkodás avagy a büntetés/szankció vállalásának választási kényszere elé állítson a közhatalom. A jogeszközei önmagukban nem alkalmazhatóak hatékonyan arra, hogy a közösséget „védjék” a lakhatási szegénység és az azzal járó körülmények látványától.

20. A Szabs.tv. magára vállalja a szabálysértési tényállás megalkotását, amely nem a lakhatási szegénységet tilalmazza és rendeli szankcionálni. A Szabs.tv. szabálysértési tényállása [179/A. § (1) bekezdés] fogalmi elemek tisztázásával [179/A. § (4) bekezdés] – az Alaptörvényre visszavezethetően – meghatározott földrajzi helyhez kötötten tilalmazza és meghatározott feltételek teljesülése esetén szankcionálja a közterületi életvitelszerű tartózkodást. A helyi önkormányzati képviselő-testület – a fővárosban a Fővárosi Közgyűlés – végrehajtó jelleggel, 2013. október 15-től arra kapott felhatalmazást, hogy „(...) rendeletében kijelölheti a közrend, a közbiztonság, a közegészség és a kulturális értékek védelme érdekében a közterület meghatározott azon részeit, ahol az életvitelszerűen megvalósuló közterületi tartózkodás jogellenesnek minősül.” [Szabs.tv. 179/A. § (2) bekezdés, 250. § (4) bekezdés]

21. Tekintettel azonban arra, hogy a helyi önkormányzati szabályok a jog kriminális eszközeinek segítségével kényszeríthetik a hajléktalant meghatározott közterület elhagyására, és figyelemmel arra a körülményre is, hogy a törvényi szabálysértési tényállással védett értékek az Alaptörvényben rögzítettek ugyan, mégis alanyi jogokat nem érintő, elvont értékek, ezért az új Szabs.tv. felhatalmazó rendelkezéseit megszorítóan kell értelmezni. Ebben a tekintetben tehát a Kúria osztotta az Alapvető Jogok Biztosának indítványban elfoglalt álláspontját.

22. A megszorító értelmezés azt jelenti, hogy a közterületen való életvitelszerű tartózkodás csak ott lehet tilalmazott – teret engedve ezzel a szabálysértési eljárásnak és a szankció esetleges alkalmazásának –, ahol a védendő értékek kifejezetten, tényszerűen igazolhatóan érvényesülést kívánnak. Azokon a közterületeken, illet-

ve a közterületek azon jól körülhatárolható részein tehát, ahol az életvitelszerű tartózkodás és az azzal szükségképpen, elkerülhetetlenül együtt járó körülmények kifejezetten összeegyeztethetetlenek a közrend, a közbiztonság, a közegészség és a kulturális értékek védelmének szempontjaival.

23. A Szabs.tv. felhatalmazó rendelkezése értelmében a helyi önkormányzatok, illetve a Fővárosi Közgyűlés „a közterület meghatározott azon részeit” jelölhetik ki tilalmazottként. A törvényi fordulatból a megszorító értelmezés körében két további következtetés adódik:

24. A megfogalmazás részben visszaigazolja azt az alkotmánybírósági követelményt, amely szerint a hajléktalan személy nem rekeszhető ki a települések, egyes önkormányzatok illetékességi területének egészéből, sőt egyes összefüggő településrészekből sem. Az ilyen szabályozás ugyanis a hajléktalan embert, a hajléktalanságot sújtaná.

25. Másrészt viszont a megalkotott önkormányzati rendelet rendelkezéseinek nem csupán a védett – közrend, közbiztonság, közegészség, kulturális elvont – értékek védelmének fennálltát kell tükrözniük, hanem a normavilágosság követelményének megfelelően kellően pontosnak kell lenniük. A szabálysértés jogi eszközének alkalmazása miatt nem megengedhetőek a helyi jogalkotásban az olyan megfogalmazások, amelyek bizonytalanná teszik annak a közterületnek a lehatárolását, relativizálják a tilalmazott közterület kiterjedését, amelyen a hajléktalan ember életvitelszerű tartózkodása szabálysértést valósít meg.

26. E törvényességi szempontok alapján a Kúria Önkormányzati Tanácsa a felülvizsgált Kgyr. 1. melléklete támadott 4. és 8. pontjával összefüggésben az alábbi megállapításokat tette.

27. A Kgyr. 4. pontja 34 olyan gyalogos aluljárót és annak 50 méteres távolságon belüli területét sorolja fel, amelyek a főváros kiemelt közlekedési csomópontjaiban találhatóak. A Kúria megalapozottnak ítélte az érintett önkormányzat állásfoglalását abban a tekintetben, hogy a gyalogos aluljárók a Kkt. 47. § 9. pontja szerinti olyan közúti műtárgyak, amelyek törvényi meghatározottságuknál és fizikai kiterjedésüknél fogva egyértelműen körülírhatóak.

28. Funkciójuk a közrend és azon belül a közlekedés rendjének fenntartásához, biztonságához kapcsolja e közterületeket. Fizikai jellegük indokolja úgy a zavartalan megközelíthetőségüket, mint az azokból való biztonságos kijutást (védőtávolság előírása, a területek szabad, akadálymentes megközelíthetősége).

Fokozottan fennállnak ezek a követelmények azon gyalogos aluljárók esetében, amelyek mérhető adatok-

kal alátámasztottan, napi szinten kitétek a tömeges használatnak. A közutak ezen műtárgyainak rendszeres, tömegek általi használata, a közbiztonsági követelmények garantálhatósága nem egyeztethető össze az életvitelszerű lakhatással és az azzal szükségképpen együtt járó körülményekkel.

29. A Kúria ebben a körben értékelte az érintett önkormányzat azon hivatkozását is, amely szerint az 1. melléklet 4. pontja a főváros nem mindegyik, csak a legnagyobb igénybevételnek kitett aluljáróit tartalmazza.

Számszerűsítve, a 71 aluljáró közül csupán 34-et.

30. A kifejtettek értelmében a Kúria az 1. melléklet 4. pontja vonatkozásában nem látta megvalósulni az indítványban megfogalmazott aggályokat, ezért elutasította az Alapvető Jogok Biztosának ezen indítványi elemét.

31. Az indítvány a Szabs.tv. felhatalmazó rendelkezésébe ütközően törvénysértőként kérte megsemmisíteni az 1. melléklet 8. pontját is.

A hivatkozott rendelkezés értelmében tilalmazott a hajléktalan emberek számára a „Budapest főváros közigazgatási területén a járművel várakozás rendjének egy séges kialakításáról, a várakozás díjairól és az üzemképtelen járművek tárolásának szabályozásáról” szóló fővárosi közgyűlési rendelet szerinti védett és kiemelten védett területek az Óbudai-sziget kivételével.”

32. Ebben a körben az indítvány megalapozott.

33. Ahogy arra összefoglaló jelleggel az Alkotmánybíróság 109/2009. (XI. 18.) AB határozatában és annak nyomán a Kúria Köf.5018/2014. számú határozata is rámutatott, a parkolás a közúti közlekedés nyugvó formája. A gépjárművel való parkolás közszolgáltatás, amelynek biztosítása az Möt.v. 16/A. §-a szerinti feltételekkel a 13. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti önkormányzati feladat. Annak indoka az, hogy a közutak olyan közjavak, amelyekhez mindenkinek joga van hozzájutni, végeségük azonban igényli a parkolási helyekkel való észszerű gazdálkodást, mindenki által betartandó szabályozás kialakítását. Így a nyugvó közlekedéssel összefüggő önkormányzati szabályozás nem hozható összefüggésbe a hajléktalanság társadalmi problémájával. Ezért nem értelmezhető és a Szabs.tv. felhatalmazásának kereteit meghaladja az olyan utaló szabály, amely lényegében összekapcsolja a parkolást és a közterületen való kényeszerű életvitelt a tilalmazás szintjén.

34. Ezen túlmenően a szabályozás ezen módja nem tesz eleget a felhatalmazó rendelkezés egyértelműségi követelményének sem, mivel nem a „közterület meghatározott azon részeit” jelöli ki a maguk konkrétságában, hanem csupán közvetetten, egy másik rendeleti szabályra utalással tesz eleget a felhatalmazásban foglaltaknak. Megjegyzendő az is, hogy a parkolási rendelet védett te-

rületekre vonatkozó esetleges módosítása automatikussá teszi a hajléktalan emberek kizorítását további közterületekről is.

35. Mindezen indokok alapján a Kúria Önkormányzati Tanácsa az indítványban foglaltakkal egyezően arra a következtetésre jutott, hogy a Kgyr. 1. melléklet 8. pontja jelen formájában a Szabs.tv. 179/A. § (2) bekezdésébe, illetve a 250. § (2) bekezdésébe ütközően törvénysértő.

36. A Kúria a Bszi. 56. § (2) és (3) bekezdése alapján határidő tűzésével, a jövőre nézve rendelkezett a Kgyr. 1. melléklet 8. pontjának megsemmisítéséről. A Kúria a határidőt a 2014. október 12-ére kitűzött helyhatósági választásokra is figyelemmel, a jogalkotás időigényére is figyelemmel állapította meg.

A döntés elvi tartalma

37. Mivel a helyi önkormányzati szabályok a jog kriminális eszközeinek segítségével kényszeríthetik a hajléktalan embert meghatározott közterület elhagyására, és figyelemmel arra a körülményre is, hogy a törvényi szabálysértési tényállással védett értékek az Alaptörvényben rögzítettek ugyan, mégis alanyi jogokat nem érintő, elvont értékek, ezért a Szabs.tv. felhatalmazó rendelkezéseit megszorítóan kell értelmezni.

38. A megszorító értelmezés azt jelenti, hogy a közterületen való életvitelszerű tartózkodás csak ott lehet tilalmazott, ahol a védendő értékek kifejezetten, tényszerűen igazolhatóan érvényesülést kívánnak.

A hajléktalan személy nem rekeszhető ki a települések, egyes önkormányzatok illetékességi területének egészéből, sőt egyes összefüggő településrészekből sem. Másrészt a megalkotott önkormányzati rendelet rendelkezéseinek a normavilágosság követelményének megfelelően, kellően pontosnak kell lenniük. Nem megengedhetőek az olyan megfogalmazások, amelyek relativizálják annak a tilalmazott közterületnek a kiterjedését, amelyen a hajléktalan ember életvitelszerű tartózkodása szabálysértést valósít meg.

Az alkalmazott jogszabályok és az irányadó joggyakorlat

39. Alaptörvény XXII. cikk, 2012. évi II. törvény 179/A. §, 250. § (4) bekezdés, 1988. évi I. törvény 47. § 9. pont, 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. §.

Záró rész

40. A Kúria Önkormányzati Tanácsa a törvényellenesség megállapítására tekintettel elrendelte határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét. A határozat Magyar Közlönyben való közzététele a Bszi. 55. § (2) bekezdésén és 57. §-án alapul.

41. A jogorvoslat lehetőségét a Bszi. 49. §-a zárja ki.

Budapest, 2014. szeptember 9.

Dr. Kozma György s. k., a tanács elnöke, Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k. előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt s. k. bíró

**A Kúria Önkormányzati Tanácsának
Köf.5020/2014/7. számú végzése**

Az ügy száma: Köf.5020/2014/7.

A tanács tagjai: Dr. Kozma György, a tanács elnöke, Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt bíró

Az indítványozó: Alapvető Jogok Biztosa (Budapest, Nádor u. 22.)

Az érintett önkormányzat: Budapest Főváros Önkormányzata (Budapest, Városház u. 9–11.)

Az érintett önkormányzat képviselője: Dr. Dauner János jogtanácsos

Az ügy tárgya: közterületi tartózkodás jogellenessége

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

– a Köf. 5020/2014/6. számú határozatának rendelkező részét kijavítja akként, hogy a Budapest Főváros „a Budapest főváros közigazgatási területén a közterületek azon részének kijelöléséről, ahol az életvitelszerűen megvalósuló közterületi tartózkodás jogellenesnek minősül” megnevezésű, 77/2013. (XII. 3.) Főv. Kgy. rendelet 1. melléklet 8. pontját 2014. december 31-ével semmisíti meg;

– elrendeli végzésének a Magyar Közlönyben való közzétételét;

– elrendeli, hogy a végzés közzétételére – a Magyar Közlönyben való közzétételt követő nyolc napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos kerüljön sor.

A végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A Kúria Önkormányzati Tanácsa észlelte, hogy a Köf.5020/2014/6. számú határozatának rendelkező részében számelírás miatt az szerepel, hogy az Önkormányzati Tanács a 77/2013. (XII. 3.) Főv. Kgy. rendelet 1. melléklet 8. pontját 2012. december 31-ével semmisíti meg.

A határozat 36. pontjából egyértelműen megállapítható, hogy a Főv. Kgy. rendelet 1. melléklet 8. pontjának megsemmisítéséről az Önkormányzati Tanács a jövőre nézve, határidő tűzésével rendelkezett, ezért az 5020/2014/6. számú határozat rendelkező részének kijavítását a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tör-

vény 224. § (1) bekezdésének megfelelően jelen végzésében foglaltak szerint elrendelte.

A végzés elleni jogorvoslati lehetőséget a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 49. §-a zárja ki.

Budapest, 2014. november 3.

Dr. Kozma György s. k. a tanács elnöke, Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k. előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt s. k. bíró

**Kúria Önkormányzati Tanácsának
Köf. 5018/2014/6. határozata**

Az ügy száma: Köf. 5018/2014/6.

A tanács tagja: dr. Kalas Tibor, a tanács elnöke; dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó előadó bíró; dr. Balogh Zsolt bíró

Az indítványozó: Pesti Központi Kerületi Bíróság (Budapest, Markó u. 25.)

Az indítványozó képviselője: –

Az érintett önkormányzat: Budapest Főváros Önkormányzata (Budapest, Városház u. 9–11.)

Az ügy tárgya: jogalkotási kötelezettség elmulasztása

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

– megállapítja, hogy a Budapest főváros közigazgatási területén a járművel várakozás rendjének egységes kialakításáról, a várakozás díjáról és az üzemképtelen járművek tárolásának szabályairól szóló 30/2010. (VI. 4.) Főv. Kgy. rendelet 48. § (3) bekezdésének „számított 5 naptári napon belül” szövegrésze, valamint utolsó mondata a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 15/D. § (4) bekezdésébe, valamint 48. § (5) bekezdés e) pontjába ütközően törvénytörtés volt;

– a Budapest főváros közigazgatási területén a járművel várakozás rendjének egységes kialakításáról, a várakozás díjáról és az üzemképtelen járművek tárolásának szabályairól szóló 30/2010. (VI. 4.) Főv. Kgy. rendelet 48. § (3) bekezdése a Pesti Központi Kerületi Bíróság 31.G.305.729/2013. számú perében, valamint valamenynyí, a törvénytörtés megállapításának időpontjában valamely bíróság előtt folyamatban lévő perben az alábbi szöveggel alkalmazható:

„48. § (3) Amennyiben a gépjármű üzemben tartója az ellenőrzés időpontjában érvényes parkolójeggyel rendelkezett, de azt nem jelen rendelet előírásai szerint helyezte el, vagy a parkolójegy (vagy a mobiltelefonos parkolási díjfizetés) érvényességének kezdő időpontja és az ellenőrzés időpontja között nem telt el 5 percnél hosszabb idő, az ellenőrzés napjától a parkolásüzemeltető ügyfélszolgálati irodájában a parkolójegy bemutatható (vagy a mobiltelefonos parkolási díjfizetés igazolható). Amennyiben

a bemutatott parkolójegy (vagy a mobiltelefonos parkolási díjfizetési igazolás) jelen bekezdésben foglaltaknak megfelelő, a parkolásüzemeltető a várakozási díj és pótdíj tartozást törli a nyilvántartásból.”

– elrendeli határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét;

– elrendeli, hogy a határozat közzétételére – a Magyar Közlönyben való közzétételt követő nyolc napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon kerüljön sor.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Az indítvány alapjául szolgáló tényállás

1. Az MKB Zrt. és az ER-PARK Kft. között parkolási szerződés jött létre. A parkolásüzemeltető ER-PARK Kft. fizetési meghagyás kibocsátásával indult, de perré alakult eljárásban állította, hogy az MKB Zrt. a tulajdonában és üzemben tartásában álló gépjárművel jogosulatlanul parkolt, azaz határidőben nem igazolta azt, hogy a hatályos szabályozás szerinti díjfizetési kötelezettségének eleget tett volna.

2. A perben eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság 31.G. tanácsa a per tárgyalásának felfüggesztése mellett a Kúria előtt a perben alkalmazandó önkormányzati rendelet felülvizsgálatára vonatkozó nemperes eljárást kezdeményezett.

Az indítvány és az érintett önkormányzat állásfoglalása

3. Az indítvány értelmében a Budapest főváros közigazgatási területén a járművel várakozás rendjének egységes kialakításáról, a várakozás díjáról és az üzemből kivezetett járművek tárolásának szabályozásáról szóló 30/2010. (VI. 4.) Főv. Kgy. rendelet (a továbbiakban: Kgyr.) 48. § (3) bekezdése a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 198. §-ába, 201. §-ába, 277. §-ába és a 246. § (1) bekezdésébe ütközött.

4. Az indítványozó indokolása értelmében a Kgyr. támadott rendelkezése – a teljesítés igazolásának ötnapos határidőhöz kötése, a teljesítésigazolás lehetőségének további korlátozása, a teljesítésigazoláshoz kapcsolódó határidők eltelte esetén a parkolási díj és kötbér követelés feléledése, valamint a mellékkötelezettség nem teljesítése esetére a főkövetelés ismételt teljesítésének követelhetősége – ellentétes a polgári jogi szerződés Ptk.-beli szabályaival.

5. A Kúria a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 52. §-a alapján 30 napos határidő tűzésével az indítványt megküldte az érintett önkormányzatnak állásfoglalás benyújtása céljából.

6. Az érintett önkormányzat állásfoglalásában megalapozatlannak ítélte az indítványt és kérte annak elutasítását. Kifejtette, hogy a Kgyr. megalkotására a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) és a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) hatalmazta fel. Következésképpen a Kgyr. az Ötv. és a Kkt. rendelkezései által megállapított keretek között szabályozza a nyugvó közlekedéssel összefüggő valamennyi kérdést. Álláspontja értelmében a jogkövetkezmények alóli mentesülés szabályai nem tehetik működésképtelenné a parkolási rendszert, nem legalizálhatják a díjfizetés megkerülését. A parkolási események tömeges számára tekintettel a mentesítés kereteinek szabályozása is erős korlátokat indokol. Ennek az igénynek felel meg az öt munkanapos jogvesztő igazolási szabály, illetve a díjfizetési hajlandóságot elősegítő havi igazolási lehetőség korlátozása.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa döntésének indokolása

7. Az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontja a rendeletalkotási jogkört a települési önkormányzatok alkotmányos jogköreként fogalmazza meg. A jogalkotói jogkör az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdése értelmében eredeti, illetve származékos eredetű lehet: „[f] eladatkörében eljárva a helyi önkormányzat törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot”. Az Alaptörvény T) cikk (3) bekezdése szerint „[a]z önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes”.

8. A Kúria megállapította, hogy a Kgyr. támadott rendelkezése elfogadásától a 9/2014. (II. 13.) Főv. Kgy. rendelet 3. §-ával történő módosításáig, 2014. III. 16-ig volt hatályban, azaz a kúriai eljárás idején a Kgyr. 48. § (3) bekezdése már nem volt hatályban. A Bszi. 56. § (5) bekezdése értelmében azonban bírói kezdeményezés esetében az önkormányzati norma hatályvesztése a törvényességi felülvizsgálatnak nem akadály.

9. A Kgyr. támadott rendelkezésének elfogadása idején hatályos Ötv. 8. § (1) bekezdése, 9. § (5) bekezdése, a közterületen közúti várakozást (parkolást) közszolgáltatásnak minősítette. A fővárosra vonatkozólag az Ötv. 63/A. § q) pontja értelmében „[a] fővárosi önkormányzat feladat- és hatásköre (...) külön törvény felhatalmazása alapján rendeletében szabályozza a főváros várakozási (parkolási) és parkolásgazdálkodási rendszerét, a kiemelten védett és védett várakozási (parkolási) övezeteket, és az alkalmazható várakozási díjak megállapítását.”

10. Az Ötv.-ben rögzített kötelezettség egyebekben a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 16/A. §-a szerint is terheli a települési önkormányzatokat: „[a] helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló

közforgalom elől el nem zárt magánutakon, valamint tereken, parkokban és egyéb közterületeken közúti járművel történő várakozási (parkolási) közszolgáltatást a helyi önkormányzat, vagy kizárólag ezen közszolgáltatási feladat ellátására alapított költségvetési szerv, 100%-os önkormányzati tulajdonban álló, jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság, vagy e gazdasági társaság 100%-os tulajdonában álló jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság, illetve önkormányzati társulás láthatja el külön törvényben szabályozottak szerint.”

11. Mindebből következőleg megállapítható, hogy a parkolás közszolgáltatás, amelynek biztosítása az érintett önkormányzat törvényben rögzített kötelezettsége.

12. A parkolással kapcsolatos szabályozás alkotmányosan elfogadható alapjainak kialakításában az Alkotmánybíróság gyakorlata döntő szerepet kapott.

13. Az Alkotmánybíróság 109/2009. (XI. 18.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) megállapította a Kkt. korábbi 15. § (3) bekezdésének, az Ötv. korábbi 63/A. § h) pontjának, valamint a 24/2009. (V. 11.) Föv. Kgy. rendelet alkotmányellenességét.

14. A testület döntése értelmében a parkolással közgazgatási jogviszony jön létre a véges javakkal gazdálkodó közútkezelő, azaz a tulajdonos önkormányzat képviselő-testülete és a közlekedő között. Ugyanakkor a közútkezelő tulajdonosi helyzete nem teszi eleve alkotmányellenessé a nyugvó közlekedés [1068/B/2005. AB határozat, ABH 2008, 3174, 3176.] szerződéses viszonykénti kezelését sem. Ez utóbbi okfejtés tűnik ki a Legfelsőbb Bíróság jogegységi határozatainak [az azóta hatályon kívül helyezett 2/2005. KPJE és a jelenleg is alkalmazandó 2/2006. PJE] indoklásából is.

15. A közutak közlekedési célú használatának szabályait a Kkt. rendezte, amelynek 15. § (3) bekezdése felhatalmazta a közút kezelőjét a közút területén vagy a közút területén kívüli közterületen létesített, illetőleg kijelölt várakozóhelyen díj és pótdíj szedésére. Az önkormányzat képviselő-testülete mint a közút kezelője tehát a nyugvó közlekedés feltételeit a Kkt. felhatalmazása alapján elfogadott rendeletben állapíthatta meg.

16. Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban – a KPJE-ben és a PJE-ben foglaltakkal egyezően – megállapította, hogy amennyiben a törvényalkotó a parkolást közszolgáltatásnak tekinti, amelyet a közút kezelője szerződéses keretek között nyújt a közlekedőknek, abban az esetben az önkormányzati rendelet lényegében e szerződés feltételeit határozza meg. A személyek vagyoni viszonyait ugyanakkor a Ptk. szabályozza. Ezért az önkormányzati rendelet azon túl, hogy nem lehet ellentétes magasabb szintű jogszabállyal, a szerződéses viszonyok tekintetében a Ptk. 685. § a) pontja értelmében csak ab-

ban az esetben tekinthető jogszabálynak, amennyiben törvényi felhatalmazás alapján és annak keretei között alkotja azt meg az önkormányzat képviselő-testülete. Így a Ptk. 226. § (1) bekezdésének megfelelően, a szerződés egyes tartalmi elemeit csak olyan önkormányzati rendelet (jogszabály) határozhatja meg, amely törvényi felhatalmazás alapján és a törvényi felhatalmazás adta keretek között szabályoz.

17. Az Abh. a jövőre nézve és a jogalkotásra határidő tűzésével megsemmisítette a Kkt. és az Ötv. parkolási díj és pótdíj szedésének elrendelésére felhatalmazó törvényi rendelkezéseket.

18. A megsemmisítés okát a törvényi rendelkezések hiányosságaiban jelölte meg. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint ugyanis a magánjogi keretek között nyújtott közszolgáltatások esetében a törvényi szabályozás a szükséges felhatalmazó jellegén túl garanciális jelentőségű is. Az önkormányzat a magánjogi keretek között nyújtott közszolgáltatás biztosítása tekintetében kettős feladatot lát el: helyi közhatalomként rendeletben szabályozza a közszolgáltatás nyújtásának és igénybevételeinek feltételeit, ugyanakkor gazdasági érdeke fűződik e feltételrendszer kialakításához. A magánjogi viszonyok között jellemző szolgáltatás és ellenszolgáltatás egyensúlyának biztosíthatósága, illetve a szolgáltatást szükségképpen igénybe vevő, kiszolgáltatott helyzetben lévő fogyasztók érdekeit a semleges törvényalkotó által megszabott törvényi keretek biztosíthatják csupán. Ezért az Abh. értelmében törvénynek kell szabályoznia nemcsak a szolgáltató és a fogyasztó közötti szerződés ellenszolgáltatásra vonatkozó elemét, de e szerződéses viszony lényeges elemén túl a közfeladat gazdája (a Kkt. alapján a közútkezelő önkormányzat képviselő-testülete) és a szolgáltatást nyújtó, adott esetben gazdasági társaság közötti szerződéses viszony lényeges elemeit is. Ebben a törvényi keretben alkothat végrehajtási jellegű rendeletet az önkormányzat [az Abh. összefoglalását tartalmazza a későbbiekben elfogadott több alkotmánybírósági döntés is, elsőként a 137/2010. (VII. 8.) AB határozat. ABH 2010.]

19. Az Abh.-ban foglaltak törvényi konzekvenciáit vontatta le az Országgyűlés a közterületi parkolás jogi feltételeinek megteremtése érdekében a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény módosításáról szóló 2010. évi XLVI. törvényben, és a közterületi parkolás jogi feltételeinek megteremtése érdekében a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény, valamint a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény módosításáról szóló 2010. évi XLVII. törvényben.

20. A Kkt. 2010-ben módosított és a Kgyr. törvényi alapját képező szabályainak „előtörténetéből” a Kúria megállapította, hogy a parkolással kapcsolatos közszolgáltatási szerződéses viszony törvényi alapja az Ötv. –

hatályos szabályként az Möt. – és a Kkt. E két törvény és az általuk meghatározott keretek között megalkotott önkormányzati rendelet adja a parkolásüzemeltető és a közszolgáltatást igénybe vevő közötti szerződés tartalmi elemeit. A Ptk. mint a személyek közötti vagyoni viszonyokat szabályozó törvény a közszolgáltatási szerződéses jogviszonyok tartalmának megítélése szempontjából csupán szubszidiárius jellegű. Következésképpen a Kgyr. támadott rendelkezésének törvényességét vizsgálva referenciaként nem a Ptk., hanem a Kkt. szabályai szolgálnak.

21. Az önkormányzatokat – az érintett önkormányzattal együttesen – a Kkt. 48. § (5) bekezdése hatalmazza fel a rendeletalkotásra. A rendeletalkotás kereteit részben a felhatalmazás kifejezett rendelkezései, részben pedig a Kkt. 15/A. és 15/E. §-ai együttesen jelölik ki.

22. A Kkt. 48. § (5) bekezdése értelmében „[f]elhatalmazást kap a helyi önkormányzat képviselő-testülete – fővárosban a fővárosi közgyűlés –, hogy rendeletben állapítsa meg a várakozási területek tekintetében

- a) az egyes díjköteles várakozási területeket, valamint azok kategóriáját,
- b) várakozási területenként vagy kategóriánként a díjköteles várakozási időszakot,
- c) a fizetendő várakozási díj mértékét,
- d) a díjköteles várakozás megengedett leghosszabb időtartamát,
- e) a díjfizetés alóli mentesítettek, valamint a kedvezményes várakozásra jogosultak körét, a kedvezményes várakozási díj mértékét, azzal, hogy a kedvezményes várakozásra jogosultak körének bővítésére a kerületi képviselő-testület jogosult.”

23. A Kkt. 15/C. §-a rendezi a jogosulatlan parkolás tényállását [15/C. § (1) bekezdés], valamint a várakozási díjjal és a pótdíjjal kapcsolatos alaprendelkezéseket [15/C. § (2)–(4) bekezdések]. A 15/D. § a várakozási díj és a pótdíj meg nem fizetése esetére rögzíti az igényérvényesítés szabályait. Ezek között a várakozási díj és pótdíj megfizetése alóli mentesülés azon esetét, amikor a jármű a díjfizetés nélkül történt várakozást megelőzően jogeltesen került ki az üzemben tartó birtokából, és ezt az üzemben tartó megfelelően tudja igazolni. A Kkt. további, 15/E. §-ai a várakozási díjából befolyt bevételek felhasználását és adatkezelési szabályokat tartalmaz.

24. Összességében megállapítható, hogy a Kkt. által kialakított törvényi keret a várakozási díj és pótdíj megfizetése alóli mentesítést két esetkörben teszi lehetővé: részben a 15/D. §-ában, amely a parkírozó gépjármű üzemben tartójának várakozási díjért és pótdíjért fennálló – mögöttes – felelősségét oldja fel igazolt helyzetben. Részben a 48. § (5) bekezdés e) pontjában, amely a mentesített és a kedvezményezett személyi kör meghatározására ad az önkormányzatnak felhatalmazást.

25. A Kgyr. – a perbeli tényálláshoz igazodó időben hatályos – támadott 48. § (3) bekezdése a díjfizetés nélkül várakozó gépjármű üzemben tartójával szembeni szankciók alkalmazására vonatkozó szabályok alkalmazásának kiegészítő szabályait rendezi.

Eszerint „[a]mennyiben a gépjármű üzemben tartója az ellenőrzés időpontjában érvényes parkolójeggyel rendelkezett, de azt nem jelen rendelet előírásai szerint helyezte el, vagy a parkolójegy (vagy a mobiltelefonos parkolási díjfizetés) érvényességének kezdő időpontja és az ellenőrzés időpontja között nem telt el 5 percnél hosszabb idő, az ellenőrzés napjától számított 5 naptári napon belül a parkolásüzemeltető ügyfélszolgálati irodájában a parkolójegy bemutatható (vagy a mobiltelefonos parkolási díjfizetés igazolható). Amennyiben a bemutatott parkolójegy (vagy a mobiltelefonos parkolási díjfizetési igazolás) jelen bekezdésben foglaltaknak megfelelő, a parkolásüzemeltető a várakozási díj és pótdíj tartozást törli a nyilvántartásból. A parkolójegy-bemutatóval lehetőségével (vagy a mobiltelefonos parkolási díjfizetés igazolásával) naptári hónaponként legfeljebb egy alkalommal élhet a gépjármű üzemben tartója, ha a bemutatás időpontjában az adott gépjárműre nincs 30 napnál régebbi jogosulatlan parkolási esemény miatt kiszabott és nem vitatott várakozási díj és pótdíj tartozás.”

26. A Kgyr. támadott rendelkezése a pótdíj – és a várakozási díj ismételt – megfizetése alóli mentesülést több feltétel együttes fennállásához köti: az üzemben tartó érvényes parkolójegyének az ellenőrzéstől számított öt naptári napon belüli bemutatásával havonként egy alkalommal és akkor mentesül, ha „nincs 30 napnál régebbi jogosulatlan parkolási esemény miatt kiszabott és nem vitatott várakozási díj és pótdíj tartozás”. A szabályozás jelentősége tehát az, hogy akárhányszor veszi igénybe a gépjármű üzemben tartója az érintett önkormányzat által biztosított közszolgáltatást, – jön létre parkolási közszolgáltatási szerződés a parkolásüzemeltető és a fogyasztó között – a Kgyr. havonként csupán egy alkalommal és az ellenőrzéstől számított 5 napon belül teszi lehetővé annak igazolását, hogy a közszolgáltatás ellenértékét megfizette.

27. A közterület, így a közút is főszabályként ellenszolgáltatás nélkül vehető igénybe. A díjfizetés oka az urbanizáltság, az a körülmény, hogy a városias környezetben elkerülhetetlen a járművel való közlekedés és azon belül a nyugvó közlekedés, a parkolás. Ilyen körülmények között a parkolás díjfizetéséhez kötése az egyik lehetséges „késztető eszköz” a közutak mint véges javak megfontolt, gazdaságos használatának. A díj és pótdíjfizetési kötelezettség tehát a közlekedő felelős magatartására szorításának egyik lehetséges eszköze.

28. Mindazonáltal a tárgykor szabályozása nem közigazgatási, hanem szerződéses irányt vett. A szabályozási koncepció ezért nem nélkülözheti a szolgálta-

tás–ellenszolgáltatás egyenértékűségének garantálását, elsődlegesen a kiszolgáltatottabb helyzetben lévő fogyasztó védelmét.

29. A Kúria mindezen indokok alapján megállapította, hogy a Kgyr. szabályozásának módja – törvényi felhatalmazás nélkül – normatív alapon teremti meg a kétszeres közszolgáltatási ellenérték megszerzésének lehetőségét, és ezzel megbontja a szolgáltatás–ellenszolgáltatás közötti arányosság szerződési viszonyokban szokásos rendjét. Törvényi háttér nélkül arra jogosítja a parkolásüzemeltetőt – és mögötte a közszolgáltatás biztosítására kötelezett önkormányzatot –, hogy egyoldalúan érvényesítve gazdasági érdekeit kétszeresen is hozzájusson a várakozás díjához, illetve jogosulatlan várakozás hiányában is pótdíjbevételez.

30. A Kúria a Bszi. 55. § (1) bekezdése értelmében nincs kötve az indítványban foglaltakhoz. A jelen esetben ez azt eredményezte, hogy a Kúria a Kgyr. indítványban megjelölt rendelkezésének törvényellenességét nem az indítványban megjelölt Ptk., hanem a Kkt. alapján mondta ki.

31. A Kúria a kifejtettek alapján – és figyelemmel a Bszi. 55. § (2) a) pontjára is – megállapította, hogy a Kgyr. perben alkalmazandó 48. § (3) bekezdésének ötnapos határidőt megállapító, valamint a parkolási díj megfizetésének igazolhatóságát havi egy alkalomra korlátozó rendelkezése a Kkt. 15/D. § (4) bekezdésébe, valamint a 48. § (5) bekezdésébe ütközően törvénytörő volt, mert túllépett a felhatalmazó Kkt. törvényi környezetén, megsértve ezzel a közszolgáltatás és ellenszolgáltatás arányosságának követelményét.

32. A Bszi. 56. § (5) bekezdése értelmében az önkormányzati rendelet „(...) más jogszabályba ütközőnek ítélt rendelkezése nem alkalmazható a bíróság előtt folyamatban lévő egyedi ügyben, valamint valamennyi, a megsemmisítés időpontjában valamely bíróság előtt folyamatban lévő egyedi ügyben”. A Kúria a vizsgált rendelkezés annak hatályon kívül helyezésére tekintettel nem megsemmisítette, hanem törvénybe ütközéséről rendelkezett. E mellett a rendelkező részben foglaltak szerint, „mozaikosan” zárta ki a Kgyr. 48. § (3) bekezdésének perbeli alkalmazását.

33. A törvényellenesség megállapításakor folyamatban lévő perekben a Kúria jelen határozata csak a jelenlegivel azonos időállapotú szabályozás alkalmazása esetén érvényesül.

A döntés elvi tartalma

34. A parkolással kapcsolatos közszolgáltatási szerződéses viszony törvényi alapja a helyi önkormányzatokról szóló törvény közszolgáltatási kötelezettséget megállapító rendelkezései, és a közúti közlekedésre vonatkozó törvényi szabályok. E törvények és az általuk meghatározott keretek között megalkotott önkormányzati rendelet adja a parkolásüzemeltető és a közszolgáltatást igénybe vevő közötti szerződés tartalmi elemeit.

35. A Ptk. mint a személyek közötti vagyoni viszonyokat szabályozó törvény a közszolgáltatási szerződéses jogviszonyok tartalmának megítélése szempontjából csupán szubszidiárius jellegű. Következésképpen a perbeli esetben a Kgyr. támadott rendelkezésének törvényességét vizsgálva referenciaként nem a Ptk., hanem a Kkt. szabályai szolgálnak.

36. A Kúria a perbeli alkalmazás tilalmát mozaikos technikával rendelte el.

Az alkalmazott jogszabályok és az irányadó joggyakorlat

37. 1988. évi I. törvény 15/A–15/E. §-ai, 1990. évi LXV. törvény 8. § (1) bekezdése, 30/2010. (VI. 4.) Főv. Kgyr. rendelet 48. § (3) bekezdése.

Záró rész

38. A Kúria Önkormányzati Tanácsa a törvényellenes és az alkalmazási tilalom megállapítására tekintettel elrendelte határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét. A határozat Magyar Közlönyben való közzététele a Bszi. 55. § (2) bekezdésén és 57. §-án alapul.

39. A jogorvoslat lehetőségét a Bszi. 49. §-a zárja ki.

Budapest, 2014. június 12.

Dr. Kalas Tibor s. k.
a tanács elnöke

Dr. Hörcherné
dr. Marosi Ildikó s. k.
előadó bíró

Dr. Balogh Zsolt s. k.
bíró

FŐVÁROSI KÖZLÖNY

Terjeszti a Magyar Posta Zrt.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletág.

Előfizethető:

közvetlenül a postai kézbesítőknél, az ország bármely postáján,
Budapesten a Hírlap Ügyfélszolgálati Irodákban és a Központi Hírlap Centrumnál
(Budapest VIII., Orczy tér 1. – Telefon: 06-1/477-6300; postacím: Bp., 1900)
További információ: 06-80/444-444; hirlapelofizetes@posta.hu

A Fővárosi Közlöny felelős szerkesztője: dr. Schrödel Norbert

Kiadja: BUDAPEST FŐVÁROS ÖNKORMÁNYZATA

Szerkesztőség: 1052 Budapest V., Városház u. 9–11. F ép. 128. – Telefon: 06-1/999-8344

Indexszám: 22305 • ISSN 0 139-1399

Egyes példányok beszerezhetők

a Fővárosi Közlöny Kiadóhivatalánál (1052 Budapest V., Városház u. 9–11. fszt. 14.)
és a Főpolgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálati Irodájában (Budapest V., Bárczy István u. 1–3.).

Előfizetési díj: Fél évre: 9990 Ft • 1 évre: 19 980 Ft (áfával)

Példányonkénti eladási ára: 1150 Ft (áfával)

F. k.: Sárádi Kálmánné dr.

Szedés, tördelés, nyomtatás: ANY Biztonsági Nyomda Nyrt.

Felelős vezető a nyomda vezérigazgatója